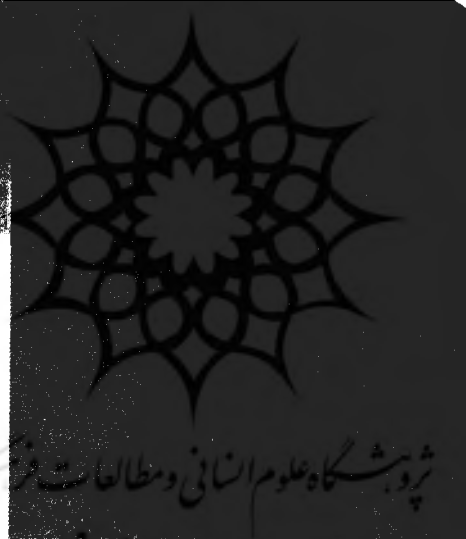

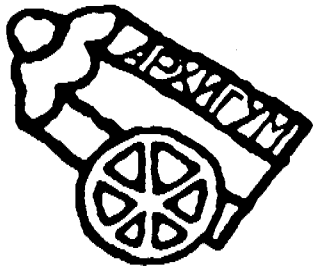

۱۱۱۱۱

۲۴۰

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

کشور اوکراین که روزگاری از جمهوری‌های شوروی به شمار می‌رفت، با حدود ۵۰ میلیون نفر جمعیت، از نظر مساحت بعد از روسیه و فرانسه جایگاه سوم را در میان کشورهای اروپایی داراست.

همان‌طور که می‌دانیم، کاریکاتوریست‌های مطرحی در این کشور فعالیت می‌کنند که گرچه تعدادی از آن‌ها اصالتاً اوکراینی نیستند، ولی به‌هر صورت در روزگار ما جزء نمایندگان کاریکاتور این کشور به حساب می‌آیند. کاریکاتوریست‌های اوکراینی گرچه هیچ‌گاه از جایگاه اجتماعی و وضعیت اقتصادی کاریکاتوریست‌های روس بهره‌مند نبوده‌اند، اما همیشه کارهای قابل قبولی ارائه داده و حرف‌های زیادی برای گفتن داشته‌اند. اوکراینی‌ها حضور پررنگی در عرصه مسابقات

معماران طنز

The Architects of Humor

کاریکاتوریست‌های اوکراینی و کرویه‌کاریکاتور «ارخی کوم»

◀ بهزاد ریاضی

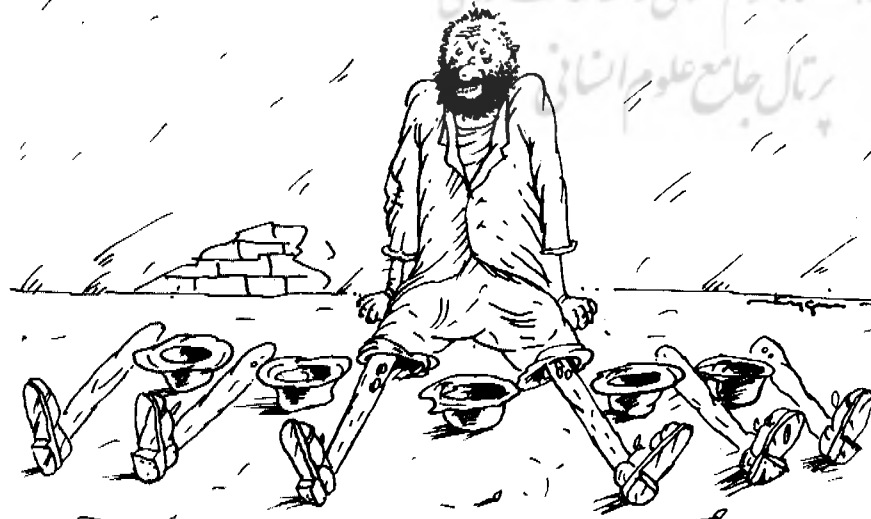

بین‌المللی کاریکاتور دارند، همان‌طوری که در بسیاری از کاتالوگ‌های خارجی کارهای قوی (چه از نظر تکنیک و چه از نظر سوژه) از آن‌ها می‌بینیم.

در اوکراین چند گروه کاریکاتور وجود دارد که معروف‌ترین آن‌ها بدون‌شک گروه «آرخی گوم» است. یوری کوزیوکیوین که خود از اعضای این گروه است، در مدت اقامتش در ایران اطلاعات بسیار خوبی درمورد این گروه در اختیارم گذاشت. او در مورد اسم گروه می‌گوید «آرخی» ابتدای کلمه آرخی‌تکت (در زبان روسی به معنای معمار، آرشی‌تکت) و «گوم» در زبان محلی اوکراینی به معنای طنز است. علت انتخاب این نام برای گروه گراییدن اکثر اعضای تشکیل‌دهنده آن از رشته اصلی‌شان، یعنی معماری، به کاریکاتور است.

سرپرست گروه «آرخی گوم» ویکتور کودین، کاریکاتوریست برجسته اوکراینی، است و از دیگر اعضای نام‌آشنای آن می‌توان از ولادیمیر کازانسکی و الک اسمال نام برد که کارهایشان برای کاریکاتوریست‌های ایرانی شناخته شده است.

«آرخی گوم» نمایشگاه‌های متعددی در روسیه، آلمان و کشورهای تازه استقلال یافته شوروی برگزار کرده است و اعضای این

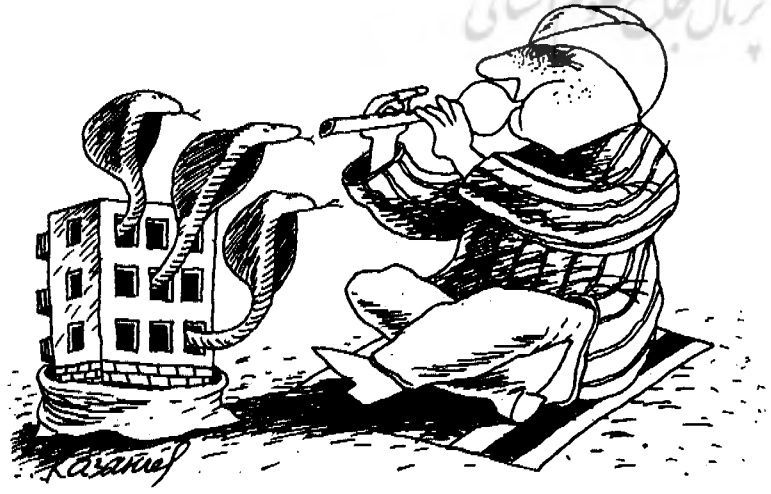
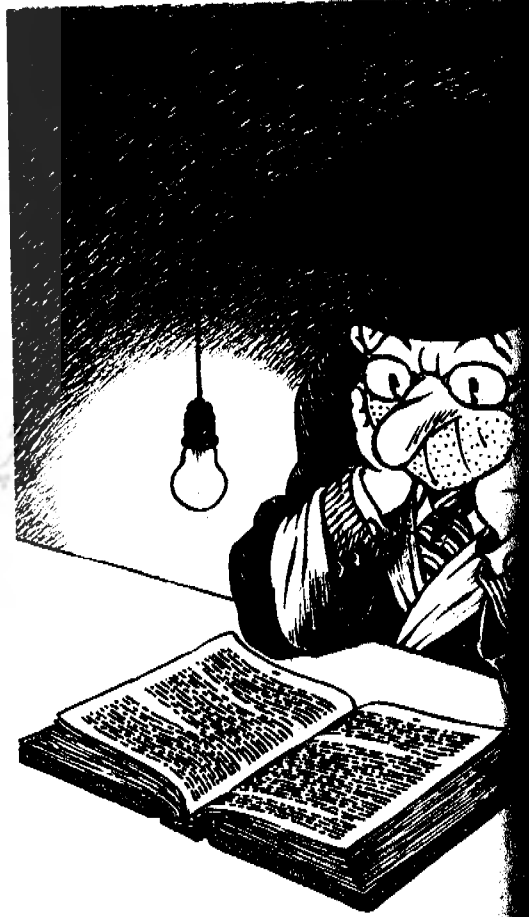
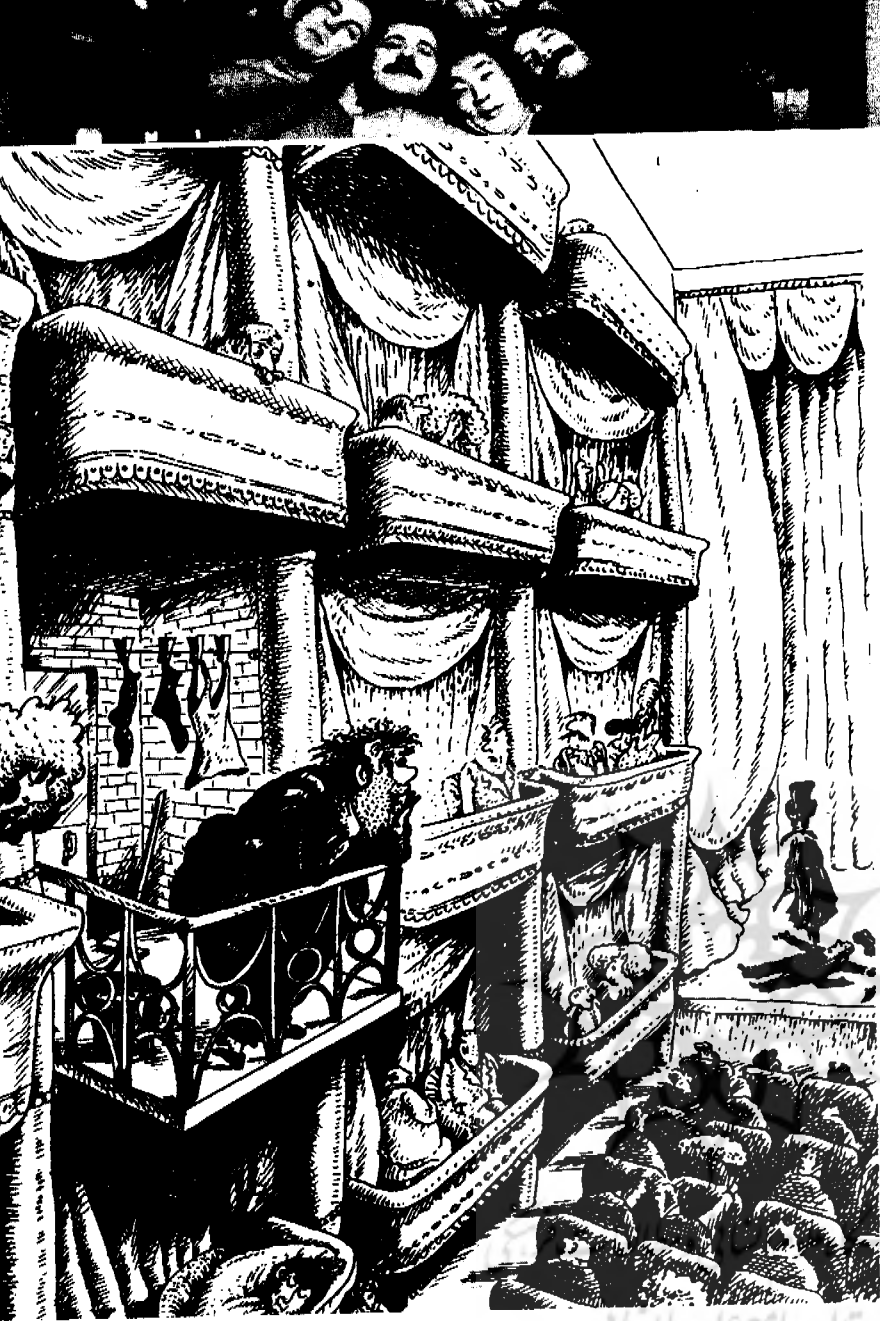

گروه تاکنون بیش از ۶۰۰ جایزه بین‌المللی در مسابقات کاریکاتور کسب کرده‌اند که از این میان نیمی را معروف‌ترین عضو گروه، یوری کوزوبوئکین، به تنهایی کسب کرده است.

گروه یادشده که اکنون متشکل از بیست کاریکاتوریست اوکراینی است، در ۱۹۸۳ در اوکراین تشکیل شد و سال ۲۰۰۳ میلادی بیستمین سال تأسیسش را جشن گرفت. به همین مناسبت، کتابی شامل عکس‌ها و کاریکاتورهای اعضای گروه منتشر شد. یوری کوزوبوئکین چند نسخه از این کتاب را به ایران آورد و در جریان دوسالانه به کاریکاتوریست‌ها اهدا کرد. آناتولی کازانسکی تنها عضوی است که گروه «آرخی گوم» در این سال‌ها از دست داده است. او متولد ۱۹۲۹ و فارغ‌التحصیل رشته معماری بود و به قول خودش وقتی به این نتیجه رسید که از طریق کاریکاتور می‌توان لذت بیشتری از زندگی ببرد، معماری را رها کرده، تمام وقتش را صرف کاریکاتور می‌کرد. کازانسکی در ۱۹۹۸ در سن ۲۹ سالگی به علت سکتة مغزی درگذشت. کوزوبوئکین او را از خوش‌قلب‌ترین انسان‌هایی می‌داند که در طول عمرش دیده است.

در اینجا، آثاری را از کتاب یادشده تقدیم خوانندگان گرامی می‌کنیم

Kayhan Caricature/17